

Zalig Kerstmis
Gezegend 2023

Colofon

Franciscus tussen de Rivieren is het parochieblad van de Parochie Heilige Franciscus in de Bommelerwaard.

**Jaargang 11, nummer 4
december 2022**

Versijnt: vier keer per jaar
Oplage: 7.400 exemplaren
Druk: WS Mediagroep, Waardenburg
Opmaak: iMoose Zaltbommel

Algemeen secretariaat

Voorstraat 102
5334 JW Velddriel

Telefoon: 0418 - 63 25 04
Bereikbaar: dinsdag en donderdag
van 09.30 tot 13.00 uur. Buiten deze
tijden kunt u inspreken op een ant-
woordapparaat of bellen naar het
ingesproken noodnummer.

E-mail:

info@katholiekbommelerwaard.nl

Belangrijk!

Voor afspraken rond doop, huwelijk,
jubileum, ziekenzalving, ziekencom-
munie en overlijden, belt u met het
Algemeen secr. / 06 - 15 17 83 57

Algemene bankrekening
NL83 RABO 0179 9793 45
t.n.v. Parochie Heilige Franciscus

Kopij

De uiterste datum voor het aanleve-
ren van kopij voor het volgende num-
mer is 13 februari. Het zal worden
bezorgd rond 11 maart 2023.

Website:

www.katholiekbommelerwaard.nl

Redactie

Voorstraat 102
5334 JV Velddriel
redactie@katholiekbommelerwaard.nl

Mirjam Duijts-As (06-36115739)
mirjamduijtsas@hotmail.com

Lokale contactpersonen

Alem:

Sjan van Mook (06-23502779)
s.vanmook@live.nl

Ammerzoden:

Bart van Helvoort
bvhelvoort@gmail.com

Hedel:

Ben van Bronkhorst (06-21403571)
bjjvbronkhorst@gmail.com
+ Hans van Bommel
hvbommel@hotmail.com

Kerkdriel:

Heidi van Houten
kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl

Rossum:

Bertha van Doorn (06-14454168)
berthavandoorn@outlook.com
+ Wilma van Haaften (06-23155517)
wilmavanhaaften@upcmail.nl

Velddriel:

Hetti van Kessel (0418-635987)
velddriel@katholiekbommelerwaard.nl

Zaltbommel:

Tiny van Steenberg (0418-514262)
zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl
+ Han van der Waal
j.h.vanderwaal@gmail.com

Immanuel

Ruim voor de verjaardag van de goedheiligman wil heel de commerciële wereld al onze aandacht vragen voor het feest van Kerstmis. Lampjes worden opgehangen, bomen opgetuigd. Alles wordt uit de kast gehaald om het zo gezellig en sfeervol mogelijk te maken. Om mensen in een flow van geluk te brengen.

Pijn, verdriet, verlies en onrust worden wat naar de achtergrond geduwd om plezier en een goed gevoel op de voorgrond te zetten. Dat heeft eens mens ook nodig. Er is geen cultuur waarin feesten geen belangrijke rol spelen.

Een feest wordt nog waardevoller door er naar toe te leven en dat is wat wij in de Adventsperiode proberen te doen. Advent komt van het latijnse woord adventus wat 'de komende' betekent. Als gelovigen vieren we elk jaar dat God in zijn zoon Jezus naar ons toekomt. Hij kwam als mens naar onze wereld.

Graag lezen we met Kerstmis het verhaal uit het Lucasevangelie. Een sfeervol verhaal van een jong stel dat op reis hun eerstgeborene kreeg ergens op het veld, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg. Ook toen was er geen plaats voor de Zoon van God, omdat zij Hem niet herkende of erkende. Misschien is er in tweeduizend jaar niet zoveel veranderd. Ook in onze wereld wordt God niet altijd gekend en erkend.

Ja maar hoe kan je God kennen? Is God niet te kennen in Zijn liefde, en zichtbaar in de liefde van mensen voor elkaar. In een wereld waar de liefde ontbreekt, is God heel ver weg. Is het daarom dat wij zo vaak onrustig zijn? Een onrust die voortkomt uit onvoldoende liefde en daar aangekoppeld onvoldoende vrede?

Mogen wij op weg gaan naar Kerstmis, en uitzien naar Zijn komst door heel bewust op zoek te gaan naar Zijn liefde, door liefde te schenken aan elkaar. Het is de enige manier om uiteindelijk uit te komen bij vrede.

Leg het kerstkindje thuis in het kribbetje en omring Hem sfeervol met kaarsen. Dan mag ons hart rustig worden in het vertrouwen dat God met ons is, 'Immanuel'.

Het redactieteam wenst u van harte een Zalig Kerstmis en hoopt u te ontmoeten in een van de vieringen.

Mirjam Duijts-As

Op weg naar Kerst

De periode naar de Kerst toe, is altijd bijzonder. Het is een tijd van verwachting, als kind had ik dat gevoel nog veel sterker, er ging iets bijzonders gebeuren. Misschien was het toelevens naar Kerst nog veel spannender dan het feest zelf!

Toeleven

Misschien hoort dat wel bij de jeugd: verlangend uitkijken naar de toekomst! Wat nog moet komen is veel spannender en leuker dan alles wat is geweest. Het is ook prachtig om te zien hoeveel dromen en plannen jongeren hebben voor de toekomst!

Ervaring

De jeugd moeten we niet alleen verheerlijken, want het is ook fijn om mensen te hebben met ervaring, realiteitszin en geduld. Tegelijk kunnen ze niet zonder elkaar. We hebben elkaar nodig, want anders hollen we onszelf voorbij of blijven we hangen in het verleden.

Bemoediging

Misschien is daarom ook Kerst zo'n mooi feest voor alle generaties. In de stal van Betlehem komen de geharde zwervende herders en de wijzen met hun rijke ervaring samen. Ze worden geraakt door het Kind en de jonge ouders die vol dromen, hoop, verwachting, maar misschien

ook wel met zorgen zitten. Zij kunnen de ervaring en het advies van anderen goed gebruiken.

Onderweg naar Betlehem

Zelf heb ik kortgeleden nog in Bethlehem mogen zijn. Net als in de tijd van Jezus is het land bezet. Net als toen is er veel geweld en uitsluiting en maken veel mensen zich zorgen over de toekomst. Het is dan een verademing, om kinderen te horen zingen over hoe mooi de wereld met Jezus is en om de ambities van jonge studenten aan de hogere school te horen.

Anders om

Ik wens u allen toe dat wij verlicht mogen worden door de Ster van Betlehem. Mogen wij onderweg met het Kind de levenservaring en het omgaan met tegenslagen gebruiken in dienst van de dromen en met de zachtheid van het Kind. Op die weg van het Christuskind, wens ik ons allen vrede en alle goeds.

Pastoor Roland Putman ofm

Van onze penningmeester

Volgende maand ontvangt u de uitnodiging voor deelname aan de actie **Kerkbalans 2023** in uw brievenbus. Graag wil ik u iets vertellen over de financiële situatie van onze Heilige Franciscusparochie.

De jaarrekening van 2021 liet zien dat de kosten ongeveer 6% waren gestegen ten opzichte van 2020. Hoewel de totale kosten in 2022 ongeveer gelijk zijn gebleven, behoeft het geen betoog dat de kosten 2023 als gevolg van prijsstijgingen en hoge energiekosten een toename zullen laten zien. We doen er veel aan om kostenstijging binnen de perken te houden, maar we hopen ook dat u met uw kerkbijdrage met deze hogere kosten rekening zult houden.

Het thema van de actie Kerkbalans 2023 is “**Geef vandaag voor de kerk van morgen**”.

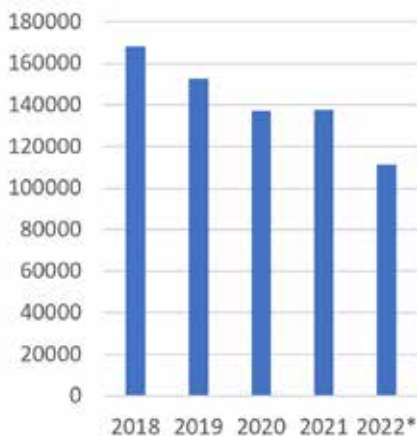
De afgelopen jaren is er in onze parochie veel tijd, moeite en geld gestoken in de toekomst van onze parochie middels het verder uitbouwen van het familiepastoraat. Want naast het dalende kerkbezoek zien we ook mooie dingen: gelovige ouders melden hun kinderen weer aan voor doop, 1ste communie en vormsel. De Corona-lockdowns hebben ons weliswaar tegengewerkt, maar nu staan de kerkdeuren weer open.

De maandelijkse vieringen van het familiepastoraat worden goed bezocht. Deze ontwikkeling is van groot belang voor de toekomst van onze kerk: investeren in de volgende generatie is van levensbelang voor de katholieke gemeenschap in onze Bommelerwaard. Zodat we ook later ‘Kerk’ kunnen zijn voor mensen die verdieping en verbinding zoeken. Door vandaag te geven, maken we de kerk van morgen mogelijk.

We hopen dat we ook in 2023 weer op u mogen rekenen!

Ans Nettenbreijers, penningmeester

Bijdrage
parochianen

* 2022 betreft een prognose

Van de bestuurstafel

Het parochiebestuur is al enige tijd bezig met het treffen van voorbereiding op de komende winter.

Allereest moest ook voor de kerk een plan gemaakt worden om de energiecrisis het hoofd te bieden. Een kerk moet letterlijk een warme plek bieden om met elkaar het geloof te belijden, maar de huidige energieprijzen maken het vrijwel onmogelijk om onze grote kerken deze winter voor elke viering te verwarmen. Het bestuur is daarom met de verschillende contactgroepen in gesprek gegaan om voor elk van onze kerken een ‘winterkerk’ te vinden: een alternatieve, goed te verwarmen locatie voor onze vieringen en bijeenkomsten. Ook hier blijkt weer eens de creativiteit en flexibiliteit van onze parochie: in alle kernen is er een goede plek gevonden om gedurende de wintermaanden energiezuinige vieringen te kunnen houden.

Als u wellicht zelf al op één van deze plekken naar een viering bent geweest heeft u, net als ik, kunnen ervaren dat het misschien wel even wennen is om in een school, een parochiecentrum, buurthuis of pastorie naar de mis te gaan. Maar het is ook een knusse manier van vieren, die ons als parochianen dichter bij elkaar kan brengen en ons op een nieuwe manier naar onze bijeen-

komsten kan laten kijken. Energiezuinig bij elkaar komen kan ook best gezellig zijn!

Naast het organiseren van de ‘winterkerk’, is het bestuur ook druk bezig met het treffen van voorbereidingen voor informatieavonden met onze parochianen in het eerste kwartaal van het nieuwe jaar. Zoals u wellicht weet is er een toekomstvisie voor onze parochie ontwikkeld. In deze visie staat welke kerk wij in de nabije toekomst willen zijn en wat dat betekent voor de parochie. Dat gaat over de pastorale kerk, maar ook over praktische zaken zoals de organisatie en de gebouwen. Voorop staat dat we ook in de toekomst een gezonde, vitale, verwelkomende kerk willen zijn. Een kerk die niet alleen een warme ruimte biedt, maar ook een kerk voor geestelijke warmte. Dat betekent dat we in elk van onze kernen een locatie willen behouden om de eucharistie te vieren en bij elkaar te komen. Maar het betekent ook dat dat niet overal in de huidige kerken kan. Hierover willen we graag in het eerste kwartaal van het nieuwe jaar met u in gesprek. Binnenkort kunt u hiervoor een uitnodiging verwachten.

Maar eerst gaan we op weg naar Kerstmis. Een Kerstmis die we zullen voorbereiden in onze winterkerken, maar waarvoor we voor de kerst-

vieringen weer even 'gewoon' naar onze kerken gaan. En dat brengt ons dan naar het nieuwe jaar dat veel nieuws en hopelijk veel goeds zal brengen. Namens het hele parochiebestuur wens ik u een zalig, warm kerstfeest toe en een goed begin van het nieuwe jaar. Tot in 2023!

Theo Queijs

Telefoon pastores

Pastoor Roland Putman

tel.: 06 - 542 90 774 of e-mail:
pastoor@katholiekbommelerwaard.nl
N.B. op woensdag niet bereikbaar

Pastor Bertus Bus

tel.: 06 - 22 84 77 76 of e-mail:
bertusbus@katholiekbommelerwaard.nl
N.B. op maandag niet bereikbaar

Jan Claassen

Coördinator Missionaire Parochie
tel.: 06 - 17 431 541
jan@katholiekbommelerwaard.nl

Secretariaat

Christianne van Dierendonck
tel.: 0418 - 632 504 of e-mail:
info@katholiekbommelerwaard.nl

Winterkapel Ammerzoden

Uit nood geboren, ontspruiten soms de mooiste en creatiefste ideeën. Zoals nu de energie veel te duur is geworden om de grote Ammerzodense kerk te verwarmen. Contactgroep Ammerzoden is niet voor een gat te vangen.

Een scherp oog zag hoe mooi eigenlijk de sacristie is. Een flinke vierkante ruimte met wanden van ruwe baksteen. Het idee werd geboren, dit moest de nieuwe kapel worden. Na noeste arbeid mogen ze in Ammerzoden hier met recht trots op zijn. Letterlijk en figuurlijk is het een warme kapel geworden. Met comfortabele nieuwe stoelen is de aankleding compleet.

Zowel de weekendvieringen in de winter als de vieringen op donderdagmorgen 9.00 uur zullen hier plaats vinden. Ingang is aan de pastoriezijde.

U bent van harte welkom!

Werken aan vrede

Een gebeurtenis die mij steeds weer raakt -ook al is het lang geleden- is de ontmoeting tussen de theologe Dorothee Sölle en Ds Beyers Naudé.

Ds. Beyers Naudé was een van de weinige blanke Zuid-Afrikanen die zich tegen het apartheidssysteem keerde. De theologe en hoogleraar Dorothee Sölle deed wat ze zei en voerde actie voor vrede, het milieu, de derde wereld en vrouwenrechten. Zij deelden met elkaar hun strijd voor een betere wereld. “Hoe houden jullie het vol?” vroeg de gespreksleider aan Dorothee Sölle. Zij schetste het beeld van de bouw van de Dom in Keulen, waar zij woonde. ‘De bouw van zo’n kathedraal duurt wel een paar eeuwen. De eerste bouwers zullen nooit meemaken dat het af is, toch bouwen zij aan een huis van God dat eens gereed zal zijn.’ Dan vraagt zij aan ds. Beyers Naudé: ‘Geef me uw zegen broeder, want die heb ik nodig.’ Beyers Naudé pakt haar handen vast en zegt: ‘Liefhebbende vader, ik dank u dat uw zegen rust op allen, die zoeken naar waarheid en liefde en naar vrede voor de gehele wereld. Schenk ons die en help ons die te ontvangen en nooit meer kwijt te raken. Amen.’

Het was een ontroerend moment met mensen van hoop. Ze staan in een lange traditie van hen die ver-

wijzen naar het visioen dat Jezus tekent als een Bron van Licht. Jezus, die raakt bij mensen iets aan dat bedekt is door de dagdagelijkse zorgen. Daarmee wil Hij ze terugbrengen bij het licht dat in hen is. Dat zij enthousiast worden, bewogen, vol vuur, vol passie.

Geloven heeft alles te maken met je verbinden aan die droom van vrede te midden van alle duisternis en chaos die er op aarde ook is. In gedachten zie ik Jozef en Maria in de stal bij de kribbe. De vreugde die zij bij zich dragen straalt je tegemoet. Niet het kind, maar wat hij uitwerkt op hen staat centraal. Maria kijkt onbevangen haar pasgeborene aan. Hemel en aarde raken elkaar in de geboorte van dit kind. Het is een heilig moment.

Maar... deze uitbundige vreugde van het verhaal laat zich niet zomaar opdringen. We nemen natuurlijk onszelf mee, als we luisteren naar het verhaal. En dan is er veel wat ons bezighoudt en ons bepaalt. Wat kan je met een boodschap van grote vreugde, als je dagen vlak zijn geworden, de glans er af is. Wat betekent het, dat er een Redder is geboren, als je vertrouwen beschadigd is? Of als je ‘s nachts wakker ligt omdat het spookt van binnen in je ziel omdat de toekomst onzeker is. Vreugde laat zich niet opdringen.

Toch heb ik ooit iemand horen zeggen dat een crises een aansporing kan zijn om meer te leven. Maar hoe te leven als de schaduw van de nacht over ons heen valt? Misschien kan Maria ons helpen. Dit jonge meisje had alle reden om bang te zijn.

Een kind is ze nog uit het onbeduidende Nazareth, ergens in het achterland van Israel. Een land onderdrukt en uitgebuit door de Romeinen. En dan ongehuwd en al zwanger, wat zal de omgeving daar wel niet van zeggen? En je moeten laten registreren... omdat iemand dat zo nodig vindt... niet wetend waar de nacht je brengen zal. Je zou van angst verstijven als dit allemaal op je af komt... Als je het op je laat inwerken, de wereld waarin wij leven. Waarin groeien onze kinderen op? Wat houdt het, wat geeft richting, nu en straks? En daarom, omdat we angst kennen, klinkt die boodschap, voor Maria en voor de herders, voor ons allemaal: Vrees niet! Je hebt genade gevonden. Genade, dat zijn vriendelijke ogen. God bevrijdt Maria. Zo heet dat. Bevrijd van de angst en de schaamte, van alles wat je aan beren op je weg ziet komen. Vreest niet Maria. Jij bent drager van een kostbaar geheim dat God in je heeft gelegd. Maria voelt een diepe vreugde die de nacht misschien niet opheft, maar wel een die maakt dat je het erin uithoudt. Ruimte blijft zien om de weg te gaan.

Hoe kan een donkere nacht een heilige nacht worden? Als we, lieve mensen, durven gaan, in het spoor van Jezus, in geloof; dat is je toe- vertrouwen, je willen verbinden aan dat visioen van vrede, in hoop, dat is van harte vertrouwen dat het anders kan en in liefde; die onze angst doorbreekt.

Vrees niet. Maar vaker heb je wel een mens van liefde, een engel, nodig om die boodschap te horen en te verstaan.

pastor bertus bus

Dominee Chr. F. Beyers Naudé

Familiepastoraat

Voor het tweede jaar zijn wij onder deze naam onderweg. Met grote hulp van Ingrid van Meer van het bisdom hebben wij het eerste jaar kunnen afronden en het dit nieuwe jaar kunnen opstarten. We staan inmiddels weer op eigen benen. Samen zouden wij dit moeten kunnen doen.

En dat kunnen wij ook. Wij de mensen van de Heilige Franciscus-parochie. Uit alle windstreken komen wij de tweede zondag van de maand naar het Pastoraal Centrum in Velddriel. Vanaf 09.30 uur zijn de kinderen en de volwassenen actief in hun werkgroepen. Verhalen die aangepast zijn aan leeftijd en de fase in jouw leven. Verhalen gebaseerd op de verhalen uit dat grote oude boek. De bijbel is nog steeds de grootste leverancier van goede verhalen. Want wees maar kind vandaag de dag. De wereld is echt anders geworden. De vanzelfsprekendheid van vijftig jaar geleden is echt voorbij. Een kind in de kerk is bijna een bezienswaardigheid. Een Eerste Communicant of een Vormeling op de basisschool zijn uitzonderingen. Het gewoon zijn is allang voorbij. En toch kiezen ouders voor deze stap. Niet meer omdat oma dat zo belangrijk vindt, nee omdat ze een reden hebben vanuit zichzelf. Prachtig, daar moeten wij als mensen van de kerk trots op zijn. Dat zijn we ook.

Op de ouderavond van onze Eerste Communicanten hebben we even stil gestaan bij ieders geloof. Hoe zie jij het als ouder. Als het kruisteken alleen in de kerk gemaakt zal worden kunnen we rustig aannemen dat dit kind het nooit zal leren met zijn rechterhand. Geloven zal echt van ons moeten zijn willen wij het kunnen overbrengen op onze kinderen. En geloven is niet moeten. Geloven is je hart openstellen voor dat wat wij niet kennen. Niet kunnen voelen - ruiken - proeven. En toch kennen. Voor dit proces hebben we levensjaren nodig, hebben wij andere mensen nodig, hebbe we stilte nodig, hebben wij liederen nodig. Alles kunnen we gebruiken om het toe te laten in ons hart.

En dan ben je 7 of ben je 12, een beginnende puber met pukkels in je gezicht. Wil je ranja? Vragen we dan bij de werkgroep. Ranja, dat drinken baby's. O ja natuurlijk andere boodschappen doen. Maar wat is dan wel je vraag als de kerk alleen maar kent omdat je soms met jouw ouders mee moest naar dat gebouw. Of die man in die bruine jurk op zijn fiets. Een Pastoor??? Wat zou dat nu wel weer zijn. Wat is jouw vraag als ouder. Bestaat die god voor jou? Is jouw god, God?

Durf jij te vertrouwen op de aanwezigheid van onze Vader, durf jij ja te zeggen? Ook dat is familiepastoraat. Al die tijd tussen de tweede zondagen van de maanden is ook een gelovige tijd. Zondagochtend vieren is een mogelijkheid. Wij zijn er van overtuigd dat we ook samen anders elkaar kunnen vinden.

Kerkzijn is groter dan dat mooie gebouw bezoeken. Kerk zijn is ontmoeten, is in gezamenlijkheid de weg durven gaan wetend dat die God van mensen altijd bij ons is.

Jan Claassen

foto: Ingo Joseph

Rondje lopen

Daarom een oproep: Wie loopt er in januari mee? Gewoon een rondje lopen van een uur. Samen lopen, samen gedachten delen, samen op weggaan met elkaar. Familiepastoraat by foot. Ik ben er, jullie ook?

Wanneer: 3 januari 2023 19.30 uur
Plaats van vertrek: pastorie Velddriel

Oproep aan veertienjarigen

Voor de 14-jarige onder ons. Zij die dit niet lezen maar misschien wel hun ouders, aan hen zou ik wat willen vragen.

Wat heb jij te vertellen. Waar moet ik naar luisteren! Durf jij op te staan. Durf jij de eerste te zijn om te spreken? Waar moeten wij ons warm voor maken. Kom maar als je durft, als jij denkt dat dit een wereld is waar wij in kunnen leven of niet.

Ik zit woensdagavond 4 januari om 19.30 uur in de doopkapel van de kerk van Kerkdriel. In de kou zonder de verwarming aan. Breng jij de warmte binnen?

Familiepastoraat is stil staan in het leven. Is verhalen vertellen. Is luisteren en luisteren en luisteren naar de verhalen van het leven. Verhalen die een oor verdienen. Wij hebben er wel een paar.

Kerstkaarten: het gezicht van kerstmis

Het is al een oude gewoonte om familie en vrienden met Kerstmis kerstwensen te sturen. Misschien dat dat tegenwoordig wat minder gebeurt, omdat ik tegenwoordig ook een aantal kerstwensen via de mail of via de app krijg.

Ik herinner me nog hoe dat bij mijn ouders ging. Ze kochten kerstkaarten, keken in hun adressenboekje wie er allemaal een kaart moesten krijgen en dan schreven ze als afzender “Z.K. Z.N.” Zalig Kerstmis, Zalig Nieuwjaar) en hun handtekeningen. Ik herinner me nog dat mijn ouders een voorkeur hadden voor oudhollandse landschappen: met molens, sneeuw en schaatseren op het ijs, want dat was toch een beetje de kerstsfeer. Zo ging het ieder jaar, al werd het adressenboekje uiteraard ieder jaar bijgewerkt. Sommige namen verdwenen dan, andere werden toegevoegd.

Ook tegenwoordig krijg ik nog heel wat kerstkaarten, ik maak er een mooie slinger van, die door de kamer hangt: een extra kerstversiering.

Ik heb dit jaar ook weer kerstkaarten moeten bijkopen, maar eerlijk gezegd, daar word ik niet vrolijk van. Overal zie ik dikke rode kerstmannen, met een slee vol met pakjes, ik zie kerstversieringen in alle soorten en maten en ik zie kaarten waarop mij “Prettige Feestdagen” of iets vergelijkbaars worden toegewenst.

Dat vind ik jammer. Natuurlijk hoop ik ook dat iedereen gezellige dagen heeft met Kerstmis, maar als ik een kerstkaart stuur, dan wens ik mensen een Zalig, en dat betekent een Gezegend, Kerstmis. En dan hoop ik, dat ze terugdenken aan het kind, dat geboren wordt in een stal, aan

herders die op bezoek kwamen, aan engelen hoog aan de hemel en aan wijzen uit het Oosten, die een ster hadden gevolgd.

Dus stuur ik graag kerstkaarten die iets van dat kerstverhaal weerspiegelen; dat kunnen klassieke of moderne kerstvoorstellingen zijn, of afbeeldingen die voor kinderen bedoeld zijn. Zelfs een afbeelding van een ster in de nacht spreekt mij erg aan.

Een kerstkaart sturen betekent ook, nadenken over wat Kerstmis voor mij betekent, terugdenken aan het kerstverhaal, dat ook in alle kerstvieringen in de kerk zo centraal staat. En dan proberen dat verhaal een plekje in mijn leven te geven, net als de kerststal, die zijn eigen plaats heeft in kerken en huiskamers.

Kerstmis is het feest van het kind in de kribbe, maar ook van de mensen

die rondom de kribbe samen komen. “Vrede op aarde” zingen de engelen en wij proberen op onze eigen manier iets van die vrede waar te maken. Vaak wordt gezegd: “Met Kerstmis zou niemand alleen mogen zijn”. Daarom wordt er juist met deze dagen zoveel georganiseerd voor mensen die anders vaak niet aan bod komen.

Kerstmis vier je samen, dat is de opdracht die het kind in de stal ons toevertrouwt.

Dat kan beginnen met die kerstkaart, die duidelijk maakt dat we ons met elkaar verbonden willen voelen, omwille van het kind dat geboren wordt in een stal.

Zalig Kerstmis!

Jos Vriesema

Adventsactie 2022

Ieder kind heeft recht op een goede start in het leven. Maar de kansen hierop zijn nogal ongelijk verdeeld in de wereld.

Adventsactie wil bijdrage aan het verminderen van deze ongelijkheid en steunt dit jaar een project in de Democratische Republiek Congo.

“Opvang en begeleiding van straatkinderen”

De langdurige burgeroorlog veroorzaakte een massale trek van het platteland naar de hoofdstad Kinshasa. Families raakten ontworteld en ruim 30.000 kinderen leven op straat.

De medewerkers van dit project halen kinderen van straat bieden ze een veilige plek, kleding, eten, gezondheidszorg en onderwijs. De kinderen krijgen psychische hulp om hun traumatische ervaringen te verwerken. Daarna worden ze zoveel mogelijk herenigd met hun familie, die ook begeleiding krijgt.

Van harte bevelen wij u deze actie aan tijdens de adventsperiode die van 26 november t/m 18 december zal plaats vinden. Wilt u meer weten over dit en andere projecten, kijk dan op www.adventsactie.nl

In de kerken zal worden gecollecteerd door middel van de bekende bus achter in de kerken.

Hartelijk dank voor uw gave namens de mensen uit DR Congo.

M.O.V. Bommelerwaard.

Bidden om eenheid onder de christenen

Al voordat de Kerk bestond, bad Jezus al in Palestina om eenheid onder zijn broeders en zusters. Hij zag de verscheidenheid onder zijn leerlingen, niet als een bedreiging. Juist door de verschillen, kunnen we bevraagd worden over wat we geloven, en kunnen we elkaar als christenen aanvullen.

Het is daarom goed om met elkaar te bidden, maar ook om elkaar uit te nodigen, iets uit te leggen over wat anders is dan in je eigen kerk of gemeenschap. Mogelijk dat je dan ook iets nieuws ontdekt in je eigen geloof, of juist verrijkt wordt door het geloof van de ander of zelfs beide!

Het kan verrassend zijn, te ontdekken, dat je uiterlijk veel verschilt, maar innerlijk veel met elkaar te delen hebt. In Palestina zijn bijvoorbeeld vandaag veel kerken, die uiterlijk heel erg verschillen: van Rooms Katholiek, Grieks orthodox, tot Luthers (om maar een paar te noemen).

Tijdens een bezoek van de Nederlandse Raad van Kerken aan de Latijnse (Rooms Katholieke) patriarch in Jeruzalem, vertelde deze vol trots dat de Palestijnse christenen, één gezamenlijke catechismus hebben!

We hoeven gelukkig niet naar Jeruzalem, want ook in onze eigen Bommelerwaard kunnen we veel van elkaar leren, in gebed en door te delen met elkaar.

Zo zijn er de komende periode ook veel oecumenische vieringen:

- Zaterdag 17 december 19.00 uur in Kerkdriel (PKN kerk)
- Zondag 22 januari 10.00 uur Rossum (PKN kerk)
- Zondag 22 januari om 11.00 uur Zaltbommel (RK kerk)

Verder is er elke woensdagochtend een oecumenisch gebed in de Sint Maartenskerk in Zaltbommel, en is er elke twee weken op vrijdagavond in de Wielewaal een oecumenische weeksluiting.

Tijdens de Gebedsweek voor de eenheid van de christenen (15 t/m 22 januari) zal er in alle kerken extra aandacht zijn voor onze rijke verscheidenheid in de eenheid met Christus!

Bijbelgespreksavond

In de Bijbel horen we niet alleen verhalen over God, maar God spreekt in de Bijbel ook tot ons. Op de Bijbelavonden willen we daarom het Evangelie met extra aandacht lezen, als een persoonlijk woord van God aan ons. Voor wie de Alphacursus gevolgd heeft zal deze leeswijze bekend voorkomen.

We beginnen altijd met een gebed tot de Heilige Geest, en meditatief Bijbels lied/muziek. Aansluitend lezen we de Evangelietekst van de eerstvolgende zondag, waarbij we onze persoonlijke vragen en opmerkingen mogen plaatsen. Hierna lezen we de tekst gezamenlijk door om in gesprek met elkaar, helder te krijgen wat de Boodschap voor ons dagelijks leven zou kunnen zijn. Hierbij worden we elke op eigen wijze persoonlijk aangesproken. We sluiten de avond ook weer af met gebed, met de intentie, dat het Woord van God in ons leven verder helder en zichtbaar mag worden.

De Bijbelavonden zijn op donderdag 19.15 - 21.00 uur in het parochiecentrum Voorstraat 102, Velddriel. In het komende kwartaal is dat op donderdag 23 december, donderdag 26 januari, donderdag 23 februari en donderdag 23 maart.

U kunt zich opgeven via pastoor@katholiekbommelerwaard.nl

Alphacursus Zaltbommel

Hartelijk welkom op de Alphacursus! Een cursus over de basics van het Christelijke geloof.

Wil je weten wat het christelijke geloof inhoudt of je geloofskennis weer opfrissen?

Kom op onze introductie avond op 11 januari om 19.00u om de sfeer te proeven!

Opgeven bij Lenny van den Berg via: alphacursus.zaltbommel@gmail.com

De cursus wordt twaalf weken achtereenvolgende gegeven op woensdagavond, inclusief een weekendje weg. Meer lezen op:

alphacursuszaltbommel.nl

Data: 11, 18, 25 januari, 1, 8, 15 februari, 1, 15, 22, 29 maart, 5, 12, 19 april, Het weekend is: 11/12 maart 2023.

Doppen voor blindengeleidehonden

Het zijn de kleine dingen die 't m doen! Neem bijvoorbeeld een plastic dopje van een fles, flacon of tube. Op zich zou je het achteloos bij het plastic afval doen, het stelt zo weinig voor.

Wie echter de dopjes bewaard en inzamelt, kan niet alleen voor hergebruik zorgen, maar ook meehelpen om de training van een blindengeleidehond te sponsoren! Zo werd er in het Stadsklooster in Den Bosch al jaren dopjes ingezameld, eerste voor rolstoeldansers en later voor blindengeleide honden. Er zijn verschillende inzamelpunten, zoals in Zaltbommel met een plastic-zuil, die Martin van Iersel achterin de kerk verzorgd, of bij Irene van Keulen in Ammerzoden.

Natuurlijk kunt u ook zakken dopjes direct meegeven aan pater Putman. Hij slaat ze tijdelijk op in de kelder van het klooster, waarna ze worden opgehaald om er weer nieuwe producten van te maken, zoals frisdrankkratjes.

Van de opbrengst van de dopjes, die de afgelopen drie jaar naar het stadsklooster zijn gegaan, zijn inmiddels al drie honden opgeleid.

*Alle gulle gevers,
van harte bedankt!*

Mariakalender

De kalender is in een nieuw formaat uitgebracht met een groter lettertype. De kosten bedragen € 12,50 en de kalender is nog steeds te bestellen bij Maria de Groot, telefoonnummer: 0418-631678 of 06-52192375. Met de overwaarde van de opbrengst van de Mariakalender 2023 wordt een goed doel gesteund. Van harte aanbevolen dus!

Succesvolle Maartensweek in de Bommelerwaard

Het was weer een prachtig feest op vrijdagavond 11 november in de grote Sint-Maartenskerk van Zaltbommel. Meer dan duizend volwassenen en kinderen keken toe hoe Sint-Maarten op zijn witte paard het podium betrad om zijn mantel met de bedelaar te delen. Spectaculair!

Zaltbommel is een van de steden, die samen met Groningen en Utrecht veel aandacht besteedt aan dit traditionele feest. Na de manteldeling was er de fraaie tocht door de Middeleeuwse binnenstad. Onder het gelui van de immense klokken van de Sint-Maarten en vervolgens de vriendelijke klanken van het Carillon van de Gasthuistoren ging de lange stoet richting het stadhuis. Na de gift (gezond appeltje) aan de kinderen van Sint-Maarten gingen alle kids al bedelend en zingend met hun lampions langs de deuren. Alom branden in de straten vuurkorven en was het een feest van licht en gezelligheid.

In de week vóór 11 november werden vele activiteiten georganiseerd. De pelgrimstocht langs zes kerken in

de West-Bommelerwaard was succesvol. Zo'n 75 pelgrims deden al lopend of fietsend aan de tocht naar Brakel mee. De Hervormde kerken hadden flink hun best gedaan om de pelgrims gastvrij te ontvangen. Behalve koffie met iets lekkers was er bijna overal orgelspel en in Gamen had men zelfs een fraaie videopresentatie. Menige pelgrim was in Brakel onder de indruk van de schitterende glas-in-lood ramen en van het prachtige grandioze orgel.

Boeiend en goed bezocht was ook de lezing over de abdij van Berne in de Gasthuiskapel. Bijzonder dat de abt van Berne een glas-in-loodraam schonk aan de St.-Janskerk in Gouda en dat Sint-Maarten prijkt op een van die 70 Goudse glazen.

In de Maartensweek waren er maar liefst twee concerten. Het vredeconcert was ontroerend. In een volle St.-Martinuskerk gaf harmonie De Karel een fraai concert en was de zang van het Zaltbommels kamerkoor indrukwekkend. Emotioneel was de uitvoering van het Oekraïens volkslied en fijn dat zoveel Oekra-

iense vluchtelingen aanwezig waren. Bertus Bus en dominee Marten Tel completeerden deze bijzondere activiteit met een korte maar aansprekende overweging over Vrede. Het Maartensconcert in de Gasthuiskapel op vrijdagavond 5 november was eveneens bijzonder. Het jeugdkoor van de Koorschool Senta zong de korte musical 'A black girl goes to school'. Kippenvel! Leerlingen van de muziekschool speelden op de dwarsfluit een medley van Sint-Maartensliedjes. Het koperkwintet Fohkes was weer van hoge kwaliteit. Speciaal voor dit concert speelden zij een nieuwe compositie: Een kleine St.-Maartensmusik. Luisteren? Kijk op de website van de muziekschool:

www.muziekschoolzaltbommel.nl

Dank aan de vrijwilligers die dit alles mogelijk maakten. Met elkaar houden we zo de traditie van het Sint-Maartensfeest levend en dragen we de boodschap van Sint-Martinus met elkaar uit: Zorgen voor Elkaar!

Ton van Balken

Wat is een parochie zonder vrijwilligers: Rossum

Bertha van Doorn en Marleen van Lamoen. Sinds de sluiting van de Rossumse kerk zijn zij de coördinatoren van alle activiteiten van de katholieke Rossumse gemeenschap. Marleen Lamoen is in de negentiger jaren in Rossum komen wonen. Bertha is een geboren en getogen Rossumse.

Voor Marleen was het de gastvrijheid die zij aantrof in de kerk van Rossum die haar deed besluiten om

ook in het toenmalige kerkbestuur plaats te nemen. Bertha kwam in de parochievergadering als afgevaardigde van de R.K. school en later werd zij voorzitter van het kerkbestuur. Via de bestuurlijke taken kwamen zij beiden in aanraking met de liturgie, waarin zij in diensten zoals de avondwake voorgingen, lezingen verzorgden, communie rondbrachten en zich diaconaal bezig hielden met het bezoeken van o.a. de zieken.

Al heel snel na het sluiten van de kerk kwam het besef wel degelijk als Rossumse kerkgemeenschap te willen doorgaan. Weliswaar is er de mogelijkheid om elders in de parochie naar de kerk te gaan, maar het overgrote deel van de gemeenschap vond het belangrijk samen door te gaan. Veel steun hebben zij daarbij mogen ondervinden van pastor Jos Vriesema.

Ieder maand is er een weekendviering in het gemeenschapshuis 'de Beuk' en ook iedere maand een ouderenviering in het zorgcentrum 'De Vaste Burcht'. Dit zijn belangrijke vieringen, waar naast het geloof vieren ook veel ruimte is voor het gemeenschap zijn. Rossum mag zich buigen over een ruim aantal vrijwilligers. Maar, zo zeggen de dames, wij staan altijd open voor nieuwe contacten. Er blijft werk genoeg

zoals het rondbrengen van het parochieblad, het bijhouden van de twee kerkhoven en natuurlijk het bijhouden van de grote trots van de gemeenschap, het kapelletje op het kerkhof.

"Ongelooflijk hoeveel mensen daar even langs gaan voor een gebedje of een kaarsje", aldus Bertha en Marleen. De kapel en zijn omgeving wordt steeds verder geperfectioneerd. Zeker als het mooi weer is, is het goed toeven op het mooie bankje bij de kapel.

Voor de toekomst hopen Bertha en Marleen dat de zondagse vieringen elke maand mogen doorgaan. Een stukje continuïteit waar ze hard voor geknokt hebben en waar de gemeenschap bij gebaat is.

Mirjam Duijts-As

Vrijwilliger zijn:

*Is vrijwillig... maar niet vrijblijvend
Is verbonden... maar niet gebonden
Is onbetaalbaar... maar niet te koop
Is positief denken en positief doen
Met als enige doel
Voor jezelf en voor de ander
Een goed gevoel geven!*

Maria Lichtmis - 2 februari

Maria Lichtmis is de populaire naam voor het feest van de Opdracht van Christus in de Tempel. Het wordt op 2 februari gevierd, 40 dagen na Kerstmis. Aan het begin van de eucharistieviering van deze feestdag vindt een processie met gezegende kaarsen plaats.

Christus als Licht

Maria Lichtmis is, anders dan de naam doet vermoeden, in eerste instantie een Christus-feest en vervolgens een Mariafeest. Het centrale thema is de openbaring van Christus als 'het Licht dat voor alle volkeren straalt'. Maria, de moeder van Jezus, is de draagster van dit goddelijke licht. Omdat de lichtprocessie tijdens de mis van die dag als hulde aan de Moeder van God wordt beschouwd, heeft het feest van 2 februari in het Nederlandse taalgebied de naam Maria Lichtmis gekregen.

Veertig dagen na Kerstmis

Maria Lichtmis herinnert de gelovigen aan het verhaal van de Opdracht van de Heer zoals dat door de evangelist Lucas werd opgetekend. In het tweede hoofdstuk van zijn evangelie staat dat Jezus veertig dagen na zijn geboorte in de Tempel van Jeruzalem aan God werd opgedragen. Dat

is de reden dat Maria Lichtmis op 2 februari gevierd wordt: 39 dagen na Kerstmis oftewel de 40ste dag na de kerstnacht.

Herdenken van de presentatie van Jezus in de tempel en de rituele reiniging van Maria.. Jezus werd zoals elk eerstgeboren Joods jongetje volgens de Joodse wet, de Thora, aan God toegewijd. De ouders nemen het kind mee naar de tempel en door aan de priesters geld te geven of een ander offer in natura zoals duiven, wordt het kind vrijgekocht. Dit gebruik ging tevens gepaard met de rituele reiniging van de moeder. Volgens de wetten van Mozes was een vrouw die bevallen was, cultisch onrein omdat zij met bloed in aanraking was geweest.

Simeon

In het tweede hoofdstuk van Lucas staat hoe Maria en Jozef in de tempel een zekere Simeon aantreffen. Deze 'vrome en rechtvaardige man' had een openbaring van God ontvangen waarin hem beloofd werd dat hij niet zou sterven voordat hij met eigen ogen de Messias zou hebben gezien. Toen hij de veertig dagen oude Jezus zag, besepte Simeon dat de aan hem gedane belofte werkelijkheid was geworden.

Hannah Maria en Jozef treffen in Jeruzalem ook de profetes Hannah aan, een 84-jarige weduwe uit de Israëlsche stam van Aser. 'Ze was altijd in de tempel en diende God dag en nacht met vasten en bidden' schrijft Lucas. Ook Hannah herkent in Jezus de langverwachte Redder van Israël.

Lucas laat Simeon een lied zingen:

*Laat nu Heer, volgens uw woord
Uw dienaar in vrede heengaan.
Mijn ogen hebben uw heil aanschouwd
Dat Gij hebt bereid voor de volken.
Het licht dat voor alle heidenen straalt,
De glorie van Israël uw volk.*

Voorspelling

Nadat Simeon dit lied gezongen heeft, zo vertelt Lucas, zegende hij Jezus en Maria. Tot Maria zei hij: "Deze jongen zal velen in Israël ten val brengen of laten opstaan. Hij zal een omstreden teken zijn. Ook door uw ziel zal een zwaard gaan.

Op donderdag 2 februari is de H. Mis waarin wij dit feest herdenken om 9.00 uur in de verwarmde sacristie van de kerk in Ammerzoden (ingang in de tuin van de pastorie). U bent van harte uitgenodigd dit feest mee te vieren.

Pannenkoeken

Een oude spreuk zegt: "Er is geen vrouwtje nog zo arm, of ze maakt haar pannetje warm." Deze spreuk verwijst naar de traditie om op Maria Lichtmis pannenkoeken te eten, een traditie die je op vele plaatsen in Europa terugvindt. De ronde vorm van de pannenkoeken zou verband houden met de ronde vorm van de zon, die vanaf nu duidelijk krachtiger wordt. De traditie zegt dat wie pannenkoeken met Lichtmis eet, een voorspoedig jaar zal hebben.

zaterdag 24 december

17.30	Ammerzoden	WoCo	JVriesema
17.30	Kerkdriel	Eucharistie	RPutman
17.30	Leyenstein	Eucharistie	BBus
18.00	Zaltbommel	Kinderkerst	werggroep
19.30	Alem	Nachtmis	BBus
20.00	Velddriel	Eucharistie	RPutman
22.00	Ammerzoden	WoCo	JVriesema
22.00	Kerkdriel	Nachtmis	RPutman
22.00	Zaltbommel	Nachtmis	BBus

zondag 25 december

9.30	Alem	WoCo	JVriesema
9.30	Ammerzoden	Eucharistie	RPutman
9.30	Velddriel	Eucharistie	BBus
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	BBus
11.00	Zaltbommel	Eucharistie	RPutman

maandag 26 december

9.30	Ammerzoden	WoCo	JClaassen
9.30	Rossum	Eucharistie	RPutman
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	RPutman

zaterdag 31 december

17.30	Leyenstein	Eucharistie
19.00	Velddriel	Eucharistie

zondag 1 januari

11.00	Zaltbommel	Euch Olieb	team
-------	------------	------------	------

zaterdag 7 januari

17.30	Leyenstein	Eucharistie
19.00	Velddriel	Eucharistie

zondag 8 januari

9.30	Alem	WoCo	
9.30	Ammerzoden	Gebed	werggroep
9.30	De Pollenhof	Eucharistie	
11.00	Kerkdriel	Eucharistie	
11.00	Zaltbommel	WoCo	

zaterdag 14 januari

17.30	Leyenstein	Eucharistie
19.00	Ammerzoden	Eucharistie

zondag 15 januari

11.00	Velddriel	Franciscus 2.0
-------	-----------	----------------

zaterdag 21 januari

17.30	Leyenstein	Eucharistie
19.00	Velddriel	Eucharistie

zondag 22 januari

9.30	Ammerzoden	Eucharistie
10.00	Rossum	Oecumenisch
10.00	Zaltbommel	Oecumenisch
11.00	Kerkdriel	Gebed

zaterdag 28 januari

17.30	Leyenstein	Eucharistie
-------	------------	-------------

zondag 29 januari

9.30	Alem	Eucharistie
9.30	Ammerzoden	Eucharistie
11.00	Kerkdriel	Eucharistie
11.00	Zaltbommel	Meditatie

zaterdag 11 februari

17.30	Leyenstein	Eucharistie
19.00	Ammerzoden	Eucharistie

zondag 12 februari

11.00	Velddriel	Franciscus 2.0
-------	-----------	----------------

zaterdag 18 februari - Carnaval

17.30	Leyenstein	Eucharistie
19.11	Ammerzoden	Eucharistie

zondag 19 februari - Carnaval

9.30	Velddriel	Eucharistie
11.11	Kerkdriel	Eucharistie
11.11	Zaltbommel	Eucharistie

zaterdag 25 februari

17.30 Leyenstein Eucharistie

zondag 26 februari

9.30 Ammerzoden WoCo
9.30 Rossum Eucharistie
10.00 Zaltbommel Meditatie
11.00 Kerkdriel WoCo
11.00 Velddriel Eucharistie

zaterdag 4 maart

17.30 Leyenstein Eucharistie
19.00 Velddriel Eucharistie

zondag 5 maart

9.30 Alem Eucharistie
9.30 Ammerzoden Gebed
9.30 De Pollenhof WoCo
11.00 Kerkdriel Eucharistie
11.00 Zaltbommel WoCo

zaterdag 11 maart

17.30 Leyenstein Eucharistie
19.00 Ammerzoden Eucharistie

zondag 12 maart

11.00 Velddriel Franciscus 2.0

Kerstvieringen

Alle Kerstvieringen zijn in de grote kerken van onze parochie!

Website

De voorganger is te vinden op onze website Hier staat altijd de meest actuele informatie.

www.katholiekbommelerwaard.nl

Gedoopt

In onze Heilige Franciscusparochie zijn door het Sacrament van het Doopsel opgenomen:

Jones Burg	Kerkdriel
Charlotte Leenders	Kerkdriel
Jules van Vijfeiken	Kerkdriel
Kenz de Ligt	Kerkdriel
Emily Laheij	Kerkdriel
Mick Leenders	Kerkdriel
Jasmina Damen	Kerkdriel
Lilly-Kae Bertrums	Kerkdriel
Angelika Rockawska	Kerkdriel
Jasmina Damen	Kerkdriel
Pieter Bruisten	Alem
Djezilly Schellen	Ammerzoden
Eva Piels	Velddriel
Alain van Kessel	Velddriel

Alle ouders van harte gefeliciteerd.

Ammerzoden

Kerkstraat 2
5324 AG Ammerzoden

(073) 599 1215
ammerzoden@katholiekbommelerwaard.nl

NL51 RABO 0102 6011 78
t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Willibrorduskerk Ammerzoden

H. Willibrorduskerk

Intenties: achterin de kerk liggen invulformulieren. Deze kunnen in de brievenbus van de pastorie worden gedeponeerd. Telefonisch kunnen intenties worden opgegeven op de pastorie 073-5991215. Of in de pastorie op donderdag of zaterdagmorgen.

Willibrordzondag

Op zondag 6 november 2022 werd in de Ammerzodense Willibrorduskerk het traditionele Willibrordusfeest gevierd. Op deze dag denken we altijd aan deze heilige, de patroon van onze kerk. Clemens Willibrord was ook wel bekend als *Apostel van de Lage Landen*.

Pastor Bertus Bus, vertelde in zijn overweging over het leven van Sint Willibrord. Over zijn jeugd in Ierland en Engeland, zijn drang om het geloof elders te gaan verkondigen, zijn bootreis over de Noordzee, zijn landing in Katwijk, zijn werk in de Lage Landen en speciaal in Utrecht en zijn uitverkiezing tot bisschop van deze laatste stad.

Tekenen van vrede

In elke kerkelijke viering bidden of zingen we met ons allen vlak voor de communie twee maal: *Lam Gods dat wegneemt de zonden van de wereld, ontferm u over ons*. En de derde keer: *geef ons de vrede*.

Er zijn in de loop der eeuwen vele afbeeldingen van het Lam Gods gemaakt. Het Lam Gods is dan ook het meest tot de verbeelding sprekende vredesteken. Het beroemdste is wel het werk van de schilders Hubert en Jan van Eyck dat in de Sint Baafskathedraal in Gent te bewonderen is.

In Ammerzoden is ook het LAM GODS afgebeeld. Het is de bekleding van de voorkant van ons hoofdaltaar. Het is in stof gemaakt. Het werkstuk is 73 cm hoog, 173 cm breed en 2,5 cm diep. Het is geborduurd op een houten geraamte. Het stuk is vervaardigd door Mej. Jo Carpay. Ze was jarenlang huishoudster op de pastorie. Ze heeft nog een tweede exemplaar gemaakt dat speciaal in de vasten en de adventtijd gebruikt kan worden. Maar dat is natuurlijk in de kleur paars uitgevoerd.

Sloop meisjesschool

In het vorige parochieblad stond een lezenswaardig artikel over de meisjesschool in Ammerzoden. Op het einde werd vermeld dat in 1968 de meisjesschool en de jongensschool zijn samengevoegd. In 1973 werd het gebouw van de meisjesschool gesloopt. Daar heeft Willy Spitholt, het hoofd van de nieuwe gemengde basisschool 'De Schakel', een paar foto's van gemaakt.

Overleden

† **Gerda Pootjes - Goedhart**

Gerda werd midden in de crisisjaren, op 17 april 1936 geboren in Ammerzoden. Als jong meisje maakte ze de oorlogsjaren mee. Vooral het laatste oorlogsjaar maakte veel indruk op haar. Ze trouwde met Henny Pootjes. Samen bouwden ze een prachtig bedrijf op. Ze brachten hun hele leven door in Ammerzoden. De laatste jaren ging het met haar gezondheid steeds verder achteruit. Ze kon geen bezoek aan de kerk meer brengen, maar elke zondagmorgen rond 10 uur ging de televisie aan en werd de televisiemis gevolgd. Op die momenten hoefde ze geen bezoek. Op 17 september 2022 is ze tenslotte op 86-jarige leeftijd overleden.

† **Riet Kremers - van Doornmalen**

Riet werd geboren op 12 augustus 1931 in Ammerzoden. Vanaf het moment dat Riet trouwde, woonde ze in Rossum. Ammerzoden bleef echter in haar hart. Ze wenste dan ook dat na haar dood in Ammerzoden afscheid van haar genomen zou worden. Over de ruimte tussen Ammerzoden en Rossum stond een prachtig gedicht op hert prentje dat werd uitgereikt tijdens de afscheidsdienst:

*“Groots is het uitzicht over de landerijen,
lichtjes wuift het gras, flarden van wolken zeilen voorbij.
Stevig stap ik voort langs de slootjes,
hekken openen tussen de hooilanden, tot ik er ben, thuis.”*

† **Cees van der Heijden**

Cees werd geboren op 5 maart 1936 aan de dijk in Haarsteeg. Na zijn trouwen woonde hij en zijn vrouw eerst in Den Bosch, maar al spoedig werd er verhuisd naar Ammerzoden. Daar kwam hij als vanzelfsprekend bij het kerkkoor, want zingen had hij vroeger in Haarsteeg ook al gedaan. Dat koor, de gemeentepolitiek en in het verlengde daarvan zijn zorgen voor de huurdersvereniging speelden een grote rol in zijn leven. Voor onze kerk was zijn langdurige aanwezigheid bij ons kerkkoor van groot belang. Zijn stem was onmisbaar en zijn inzet voor het koor en onze kerk zullen wij nooit vergeten. Op 22 oktober 2022 overleed Cees in Ammerzoden.

Pauselijke onderscheiding voor Riek Verlouw

Tijdens het feest van Willibrordzondag hebben we tevens aandacht besteed aan het feit dat Riek Verlouw 50 jaar bij het Dameskoor Sancta Rosa is geweest. De laatste tientallen jaren was ze zelfs voorzitter van het koor. In die functie regelde en verzorgde zij van alles en nog wat voor de koorleden, de dirigenten, de organisten én voor de plaatselijke parochiegeestelijkheid. Regelmatig zag je haar met een stapeltje papieren in de hand door het dorp wandelen en fietsen. De ene keer was ze op weg naar een van de leden, de andere keer naar de pastorie waar dan liederen en teksten gekopieerd werden. Dat was weer nodig om de repetities die gehouden werden in de Weesboom en later de heilige missen goed te kunnen laten verlopen. Niets was haar te veel voor het koor.

Al met al een reden om haar eens extra in het zonnetje te zetten. Dat hebben we dus op deze Willibrordzondag gedaan. Pastor Bertus Bus sprak uitgebreid over de verdiensten van Riek. Daarna werd aan Riek door de penningmeester van het koor, mevrouw Paulien van Hooft - Nooijen de zilveren speld die hoort bij de onderscheiding opgespeld. Pater Bus overhandigde haar daarna nog een oorkonde.

De bijgaande foto is gemaakt tijdens deze viering. Na afloop daarvan was er een gezellig samenzijn. Eenieder kon een fotoreportage waarin de hoogtepunten uit de geschiedenis van het koor werden belicht, bewonderen. De parochiestaf had gezorgd voor een lekker kopje koffie met iets lekkers daarbij. Dat viel zeer in de smaak. Na afloop was er nog één plakje cake over!

Vieringen

Zondag	18	dec		<i>geen viering</i>
Maandag	19	dec	14.00 uur	KERSTviering voor ouderen, waarna gezellig samenzijn
Maandag	26	dec	9.30 uur	2e Kerstdag Eucharistieviering, past. Putman
Vrijdag	6	jan	10.45 uur	Eucharistieviering Vaste Burcht.
Maandag	9	jan	14.00 uur	Eucharistieviering voor ouderen, waarna gezellig samenzijn
Zondag	22	jan	10.00 uur	Oecumenische dienst in de Maasdijkkerk
Zondag	29	jan	9.30 uur	Gebedsviering
Vrijdag	3	feb	10.45 uur	Eucharistieviering Vaste Burcht
Maandag	13	feb	14.00 uur	Eucharistieviering voor ouderen, waarna gezellig samenzijn
Zondag	26	feb	9.30 uur	Eucharistieviering P. Putman
Vrijdag	3	mrt	10.45 uur	Eucharistieviering Vaste Burcht
Maandag	13	mrt	14.00 uur	Eucharistieviering voor ouderen, waarna gezellig samenzijn

Vieringen in de 'Beuk'

In het komende jaar zal er op de 4e zondag van de maand eenmaal in de twee maanden een Eucharistieviering gehouden worden door de pastores. De andere zondagen zullen we proberen in te vullen met gebedsvieringen.

Vieringen in de 'Vaste Burcht'

De vieringen in de Vaste Burcht worden weer goed bezocht.

Als u graag een Eucharistieviering wilt bijwonen, kunt u altijd bij ons aansluiten. Iedereen is van harte welkom. De vieringen zijn op de eerste vrijdag van de maand om 10.45 uur, in de grote zaal.

Oecumenische vieringen

Zondag 22 januari is Dag van Eenheid der Kerken. Om 10.00 uur is er dan een Oecumenische viering in de kerk aan de Maasdijk, met Lia Davids en Jos Vriesema, en het kerkkoor Alem - Rossum.

Zondag 2 april 10.00 uur:
Oecumenische Palmpasenviering.
Meer hierover in het volgende blad.

Kapelletje: 'Onze Trots'

We hadden in het kapelletje veel last van uitgewaaid kaarsjes. Het is nu opgelost door een plexiglas plaat aan de binnenkant van de poort te plaatsen. Het ziet er erg netjes uit, wij zijn er heel blij mee en we zijn onze handige vrijwilligers daar dan ook erg dankbaar voor!

Overleden

† Annie van Alphen - Rademakers
Geboren: 3 april 1942 te Ammerzoden
Overleden: 22 sept 2022 te Rossum
Annie was ook in Kerkdriel een trouwe kerkganger en actief als collectant. De uitvaart vond plaats in de H. Martinuskerk te Kerkdriel

† Riek Kremers - van Doornmalen
Geboren: 12 aug. 1931 te Ammerzoden
Overleden: 4 okt. 2022 te Rossum
Riek is in Ammerzoden opgegroeid. Ze trouwden 63 jaar geleden met Harry Kremers en zij kregen samen drie kinderen. Riek heeft nog een aantal jaren in het koor van onze kerk haar stem laten horen, tot zij om gezondheidsredenen hiermee moest stoppen. Zij is in alle rust ten midden van haar gezin, overleden. Waarna de uitvaart dienst heeft plaatsgevonden in de H. Willibrorduskerk te Ammerzoden.

† Ad(s) van Heel
Geboren: 21 sept. 1953 te Kerkdriel
Overleden: 8 okt. 2022 te Rossum
Hij heeft bijna zijn hele leven in Rossum gewoond, waar hij in alle rust is overleden. De uitvaart heeft plaatsgevonden in het crematorium te Vlijmen.

Mogen zij rusten in vrede

Begraafplaatsen

Medio dit jaar is een begin gemaakt met het bijwerken van de kerkhofadministratie. Dit betekent veelal ook dat de grafrechten moeten worden verlengd. De rechthebbenden zullen daartoe een bericht ontvangen. De bijdrage voor de grafrechten is vooral bedoeld voor het beheer en onderhoud van de begraafplaats.

Voor dit jaar is het de bedoeling om de administratie van het kerkhof in Hurwenen af te ronden. Volgend jaar zal daarna ook de administratie van het kerkhof in Rossum worden geactualiseerd.

Heeft u vragen hierover dan kunt u via de mail contact opnemen met Frans van der Horst per e-mail: fransvdh600@live.nl

Vrijwilligers

Aan het einde van dit jaar bedanken wij onze trouwe vrijwilligers voor hun inzet in het afgelopen jaar. Ook de bezoekers van onze vieringen bedankt voor jullie trouwe opkomst. We hopen nog lang zo door te kunnen gaan.

Allemaal heel hartelijk dank!

Kerkbalans

In januari krijgt u van onze parochie weer een oproep om mee te doen met de actie Kerkbalans. Wij bevelen deze actie van harte bij u aan. Wij willen uw bijdrage besteden: voor de onkosten van ons kapelletje en de vieringen in de Beuk.

U kunt u bijdrage overmaken op NL66 RABO 0144 6023 93 of contant afgeven bij Bertha van Doorn, Ant. Weijgertzeplein 42 Rossum.

Bij voorbaat hartelijk dank.

Kerstwens

De donkere dagen zijn weer gekomen
De Kerst is voor iedereen een beetje dromen
Dromen over vrede, liefde en gezelligheid
Laten we met zijn allen denken aan een goede tijd
Laten we wensen voor ieder wat wils
En dat Kerst een feest mag worden
Zoals ieder groot en klein dat graag wil

Wij wensen u Zalige Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar!

Kerkdriel

Hertog Arnoldstraat 57B
5331 XG Kerkdriel

(0418) 63 12 15
kerkdriel@katholiekbommelerwaard.nl

NL70 RABO 0125 1045 45
t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Martinuskerk Kerkdriel

H. Martinuskerk

Secretariaat: idem

Intenties: idem

Spreekuur voor intenties of vragen
over het kerkhof op woensdag-
ochtend van 9.30 tot 11.30 uur

Overleden

- † Nicole van der Heijden (46)
- † Anny Kruijssen-Versteegh (90)
- † Adriaan Hooijmans (81)
- † Henny Moors-Vos (81)
- † Jan Ackermans (82)
- † Truus van den Oord-Mulders (72)
- † Truus Hooijmans-de Rouw (77)
- † Net van Malsen-Piels (95)
- † Henk van Hoften (86)
- † Riet Corten-van der Burght (84)
- † Gerrie de Gier-Gerritsen (84)
- † Annie van Alphen-Rademakers (80)
- † Godefridus Goedhart (69)
- † Gerardus Heinsbroek (93)
- † Roos van Herwijnen-
van den Bighelaar (97)
- † Guus Peters (86)
- † Maja van Oers (75)
- † Anton Penders (81)
- † Sjaak Akkermans (88)
- † Christien van Beurden (98)

In memoriam

Riet Corten-van der Burght

Elke parochie draait op vrijwilligers. Deze toegewijde groep mensen zet zich vele uren in voor het reilen en zeilen van de geloofsgemeenschap. Riet is haar hele leven in het parochiewerk actief geweest in allerlei werkgroepen, zowel plaatselijk als regionaal in de Bommelerwaard. Zoals in de pastorale contactgroep, de redactie van het parochieblad, de gebeds- en communievieringen, de rouw- en avondwake groep, de M.O.V.-groep, de misintenties op de woensdagen, het ziekenbezoek etc.

Eenieder vond het heel plezierig om met Riet samen te werken want zij kende de 'werkvloer'. Riet was een zeer veelzijdige en getalenteerde persoon die je niet al te vaak tegenkomt. Zij is gedurende vele, vele jaren een stuwende en stimulerende kracht geweest in onze parochie. Met hart en ziel was ze betrokken bij de mensen. Ze was voortvarend en daadkrachtig en wist door haar innemende persoonlijke benadering, mensen voor zich te winnen.

Daarnaast had ze een hele nuchtere kijk op het geloof en wist ze altijd de kern te raken.

Tot op het laatst heeft Riet zich betrokken gevoeld bij het wel en wee van de parochie én de mensen. Ze was een “ware werker in de wijngaard van de Heer”.

Lieve Riet, er is zoveel om jou voor te bedanken. Daarom dank voor alles wat je voor ons gedaan en betekend hebt. We gaan je missen. Rust in vrede.

Maja van Oers

Dienstbaar, zorgzaam, gastvrij, besluitvaardig en een echt familiemens. Dat was Maja ten voeten uit. Op 1 juli 1974 kwam zij in dienst als huishoudelijk medewerkster bij de verschillende pastores die toen in de pastorie aan de Kerkstraat woonden. Maja heeft zich jarenlang op bijzondere wijze ingezet en een veelheid aan taken op zich genomen. Alles pakte zij aan en wist altijd en overal een oplossing voor te bedenken.

In 1996 verhuisde het parochiegebouwen van de pastorie naar het huidige parochiecentrum en Maja verhuisde mee. Daar verzorgde zij niet alleen het hele schoonmaakgebeuren, maar ook allerlei voorbereidingen voor bijeenkomsten en vergaderingen. Alles werd daarvoor tot in de puntjes geregeld. Met Kerst wist

de energieke Maja de grote vergaderzaal al snel om te toveren in een sfeervolle ruimte waar de jaarlijkse kerstvieringen gehouden worden.

Zij had zo graag nog een tweetal jaren willen blijven werken. Dit om haar gouden jubileum te kunnen vieren. Jammer genoeg heeft dit niet zo mogen zijn.

Toch zijn wij haar bijzonder dankbaar dat zij zo trouw al die jaren het parochiecentrum zo keurig heeft schoongehouden. Lieve Maja, wij gaan je heel erg missen.

Spreekuur

Op woensdag 28 december 2022 is er in het parochiecentrum geen spreekuur om intenties op te geven. U bent weer welkom op woensdag 4 januari 2023.

Maria onder de toren

Dagelijks wordt de Mariakapel in de kerktoren van de St. Martinuskerk in Kerkdriel door veel mensen bezocht, om een kaarsje aan te steken, stil te zijn en te bidden.

Omdat de belangstelling en behoefte groot is, is besloten om de Mariakapel ook in de wintermaanden geopend te houden. Wel met aangepaste openingstijden. De kapel is in deze maanden geopend tussen 10.00-16.00 uur. Wees welkom!

MOV

Missie, Ontwikkeling en Vrede

† Riet Corten

De stuwende kracht van onze M.O.V.-groep is ons ontvallen. Wij verliezen daarmee een zeer betrokken en liefdevol persoon. Ze droeg de kerkelijke acties een warm hart toe en had een groot verantwoordelijkheidsgevoel, de opgebrachte collecte gelden moesten goed besteed worden. Riet, we zullen je kennis en gedrevenheid missen.

Kerkelijke inzamelingsacties

MIVA-actie

In de actiebus die daarvoor achter in de kerk stond is € 55,50 gedeponeerd. Hartelijk dank voor uw bijdrage.

MISSIO-actie

De MISSIO-actie € 57,50 heeft opgebracht. Ook voor deze bijdrage hartelijk dank.

Adventsactie

'Ieder kind een goede start'

Dit jaar is gekozen voor het project 'Opvang en begeleiding van straatkinderen', een project in Congo (meer informatie over het project vindt u voor in dit blad). De gehele adventsperiode staat hiervoor een actiebus achter in onze kerk waar u

uw bijdrage kunt deponeren. U kunt uw gift ook overmaken op rekeningnummer NL89 INGB 0653 1000 00 t.n.v. Adventsactie. Uw bijdrage is heel erg welkom!

Kledinginzamelingsactie

Sam's kledingsinzamelingsactie

Vanuit onze parochiële werkgroep zijn we een samenwerking aangegaan met de diaconie van de Nederlands-Hervormde kerk in Kerkdriel. De gezamenlijke opbrengst van de kledinginzamelingsactie in oktober 2022 was 1100 kilo. Wij willen iedereen bedanken die deze actie tot een succes heeft gemaakt. De volgende actie is in april 2023.

Expositie

'In het spoor van Zwijsen'

Het is, als u dit leest, alweer enige tijd geleden, dat op een zonnige zondagmiddag in oktober de expositie 'In het spoor van Zwijsen' in het Driels Museum werd geopend. De opening vond plaats op het tijdelijk tot Mgr. Zwijsenplein omgedoopte museumplein. Zuster Veerle de Belder sprak de genodigden toe en onthulde daarna het Mgr. Zwijsenmonument voor de tweede keer in zijn bestaan.

Nadat de Zwijsen Cantate ten gehore was gebracht, was het de beurt aan de kinderen van groep 6, 7 en 8 van de Mgr. Zwijsenschool: zij ont-

hulden hun werkstukken, welke een plaats hadden gekregen in de expositie. Hierna konden de genodigden, waaronder onze bisschop, Mgr. De Korte, de expositie bekijken.

De expositie bestaat uit een tijdsbalk van het leven van Joannes Zwijssen. Een tijdsbalk van de Zusters van Liefde uit Driel met een mooie maquette van het Liefdesgesticht Franciscus van Sales. Verder enkele pronkstukken welke het Driels Museum in bruikleen heeft van Museum het Catharijne Convent Utrecht, enkele prachtige schilderijen en informatie over de zusters van Liefde en de Fraters uit Tilburg.

Deze fraters richtten een drukkerij op welke thans nog bestaat als drukkerij Zwijssen. De Fraters schreven ook taalmethodes als "ik lees al" en "echt leren lezen". Deze laatste methode werd geschreven door nota bene een in Driel geboren Frater: Frater M.C. Versteeg.

Wilt U meer weten en alles met eigen ogen zien, kom dan naar het Driels Museum. De expositie loopt tot medio februari 2023 op de zondagmiddag van 14.00 tot 17.00 uur en maandagavond van 19.30 tot 22.30 uur.

Kerstconcert

In de protestantse kerk aan de Teisterbandstraat 1 in Kerkdriel zal op maandag 19 december om zowel 17.00 uur als om 19.00 uur een kerstconcert van ongeveer een uur worden gehouden. Een bijzonder concert omdat een dertigtal kinderen van de Mgr. Zwijssenschool o.l.v. hun docente Inge Storms en daarnaast ook het gemengd koor K.Z.M. Belcanto, hun medewerking verlenen. De uitvoering staat onder de algehele leiding van dirigent Marilou Krouwel. De toegang is vrij; uw gift na afloop wordt gewaardeerd. U bent van harte welkom. Voor informatie: secretaris@kzm-belcanto

Kerkkoor

Ons gemengd koor zal de nachtmis op kerstavond, alsook de dagmis op eerste kerstdag, met een meerstemmig gezongen mis en bekende kerstliederen opluisteren.

Rectificatie

In het vorige parochieblad stond een oproep voor zangers: alle stemsoorten voor ons enthousiaste kerkkoor zijn welkom. Per abuis is er een verkeerd telefoonnummer doorgegeven van de dirigente mw. Jos Lampert. Haar juiste telefoonnummer is 06 - 1103 5195. U kunt haar bellen voor meer inlichtingen.

Zaltbommel

Oliestraat 26, 5301 BB Zaltbommel
(0418) 51 22 15

zaltbommel@katholiekbommelerwaard.nl

NL07 INGB 04 4572 38

t.n.v. parochie H. Franciscus - H.
Martinuskerk Zaltbommel

H. Martinuskerk

Secretariaat & intenties:

Tiny van Steenberg
Johan de Wittstraat 68
5301 GR Zaltbommel
(0418) 51 42 62

Ouderenviering

Elke vierde dinsdagmiddag van de maand is er om 14.30 uur een Eucharistieviering in de Wielewaal. Niet alleen de bewoners zijn daar van harte welkom, maar ook de mensen uit het Schootsveld en de Nije Hof worden daar van harte voor uitgenodigd. Na de viering is er gelegenheid voor een kopje koffie en een praatje.

Weeksluiting

Iedere vrijdagavond is er in de Wielewaal een weeksluiting door de gezamenlijke kerken, om 19.00 uur. Ook hierbij zijn de mensen uit het Schootveld en de Nije Hof van harte uitgenodigd. Na deze viering is er ook altijd koffie en een praatje.

Op Adem komen

Op de vierde zondag van de maand is er om 11.00 uur een meditatieviering.

Koffie-uurtje

Iedere eerste dinsdagmorgen van de maand is er van 10.00 tot 11.30 uur koffie in het parochiecentrum. Iedereen is daarbij van harte uitgenodigd, neem gerust iemand mee. Hoe meer zielen hoe meer vreugd.

Bedankje en oproep

Langs deze weg willen we al die parochianen die jarenlang gezorgd hebben dat het parochieblad op uw mat of in de brievenbus lag, heel hartelijk bedanken voor de tijd die zij daaraan besteed hebben. Tevens willen wij een oproep doen voor nieuwe bezorgers, het zijn vijf parochiebladen per jaar, we proberen u een wijk te geven in u buurt. Het zou fijn zijn als dat lukt via deze oproep, u kunt hiervoor bellen of mailen naar Tiny 06-30983236 of mailen naar tinyvansteenbergen@gmail.com

Bedankt, bedankt

Wij willen iedereen heel hartelijk bedanken voor de inzet in en rond de Sint Martinuskerk in welke vorm dan ook. De parochiewerkgroep wensen jullie toe:

Gezellige Feestdagen
en een
Geweldig Nieuwjaar

Overleden

6 oktober 2022 Gerard Heinsbroek, weduwnaar van Margot van Dijk. Geboren 3 september 1929 in Pijnacker. Zijn uitvaart was op 13 november in de Sint Martinuskerk waarna de begrafenis op het kerkhof aan de Virieusingel.

7 oktober 2022 Ricky de Geus, weduwe van Leen van Gameren. Geboren 11 februari 1944 in Zaltbommel. Haar uitvaart was op 13 oktober in de Sint Martinuskerk, waarna de crematie in Oosterhout.

18 oktober 2022 Harrian Muskens, echtgenoot van Wilma Brekelmans. Geboren 25 juni 1939 in Arnhem. Zijn crematie was op 25 oktober in Vlijmen.

Overledenen van 2 november 2021 tot 1 november 2022

3 november 2021
Wies Duijts - van Dooren (87 jaar)

10 november 2021
Gijs Duijts (85 jaar)

9 december 2021
Rob Versfeld (58 jaar)

19 december 2021
Jaan Verkerk - vd Kammen (96 jaar)

6 februari 2022
Thom Ruisbroek (77 jaar)

13 februari 2022
Henk van Steenberg (78 jaar)

24 juni 2022
Claartje van Grinsven-Vervoort (100 jr)

11 augustus 2022
Stella Pöttger - Garcia Gordon (83 jr)

18 augustus 2022
Hanny Loobeek - vd Berg (82 jaar)

29 augustus 2022
Joop Vinck (71 jaar)

6 oktober 2022
Gerard Heinsbroek (93 jaar)

7 oktober 2022
Rick van Gameren - de Geus (78 jaar)

18 oktober 2022
Harrian Muskens (83 jaar)

Volkskerstzang

Op zaterdagavond 17 december is de Volkskerstzang om 19.00 uur in de Sint Martinuskerk. Hieraan zullen meewerken Harmonie Generaal Karel van de Heijden, en schoolkoor Senta. Het kerstverhaal zal worden verteld door kinderen van de school. De entree is gratis. Er is wel een deurcollecte.

Kerstviering voor senioren

Op zaterdagmorgen 17 december is er een kerstviering voor senioren in Het Anker, van 10.00 tot 14.30 uur. U krijgt ook een lunch aangeboden. U kunt nog opgeven. Na afloop staat er een bus voor de onkosten.

Kerst-sing-in Eljakim

Op zondagavond 18 december om 20.00 uur is de Kerst-sing-in door Eljakim. De entree is gratis, wel een deurcollecte.

Vieringen in het parochiecentrum

Vanaf zondag 20 november tot zondag 2 april zullen de zondagsvieringen gehouden worden in de grote zaal van het parochiecentrum i.v.m. de stijgende gasprijzen. Kerstvieringen, uitvaarten, concerten zijn gewoon in de kerk.

Katholiek met een knipoog

Herinneringen en andere gedachten van Hans Keser.

Onlangs mocht ik een map ontvangen met daarin boeiende verhalen en vertelsels welke zijn opgetekend door Hans Keser. Deze verhalen zijn zo boeiend dat ik ze u niet wil onthouden.

Worden als kinderen

Zojuist heb ik het stalletje opgezet. Het stalletje is in onze kringen een miniatuurhuisje van hout, stro of ander materiaal, dat onderdak biedt aan een aantal kleine beeldjes die samen de uitbeelding vormen van het kerstgebeuren.

Zelf handhaaf ik deze oude traditie en heb dan ook de kartonnen blueband-doos van de zolder gehaald. Deze doos is gevuld met houtwol en daartussen liggen, zorgvuldig in toiletpapier ingerold de verschillende figuurtjes. Ze zijn er weer allemaal: het kribbetje, Maria en Jozef, de os en de ezel, de herders met hun schapen en de drie koningen met hun kameel. De meeste beelden missen neuzen, vingertoppen en andere uitsteeksels. Dat komt omdat mijn broertje de gipsen persoontjes eens een grondige schoonmaakbeurt heeft gegeven in een sopje van groene zeep. Twee beeldjes vormden stevast een aan-

leiding tot meningsverschillen. Wij kwamen er namelijk niet uit wie nu Sint Jozef moest voorstellen. Er was een beeldje van een oude man die op twee knieën zat. Er was ook een andere oude grijsaard maar die knielde slechts op een knie hield en hield bovendien een hoed in zijn hand, minder ingetogen. Wij kozen het beeldje dat op beide knieën bad. Om toekomstige onenigheid te voorkomen heeft mijn vader met een haakpen 'St-J in het voetstukje geplaatst. Sint Jozef bleef toch een merkwaardige persoonlijkheid. Hij had namelijk een opvallend lange nek. Dat kwam omdat het kopje ondanks de bescherming van houtwol en zacht papier telkenjare weer bleek te zijn afgebroken. Dus moest er steeds een tube lijm aan te pas komen wanneer hij na een jaar de doos verliet. En zo kreeg Jozef in de loop der tijd een enkele millimeters hoog velpon-halsje. De herders behoorden in onze ogen tot het gewone volk en met hun schapen werden ze dan ook lukraak geplaatst in het mos dat de vloer van het stalletje bedekte.

Met kerstmis stonden de drie koningen en hun kameel nog verdekt opgesteld achter de stam van de kerstboom. Elke dag mochten de koningen enkele centimeters vooruit met de bedoeling dat ze met Driekoningen op de drempel van de

stal arriveerden. Terwijl ik dit verhaal schrijf, staat er achter mij de voorvaderlijke kerststal. En het is net of er plotseling iets terugkomt van vroeger. Ik zie mezelf met mijn broertjes en zusjes weer met open mondjes staan bij de lichtjes voor datzelfde stalletje. Ik hoor mijn moeder het laatste kerstliedje inzetten dat er die avond zal worden gezongen. Flarden van de tekst schieten me ineens te binnen, ongeveer als volgt:

'En goedenacht - Wie heeft er de beurt om te blazen vandaag? Het is onze Hans en die doet het zo graag - Pfft, pfuut, pfuitt - Welterusten, de kaarsjes zijn uit'.

Opeens word ik eventjes het onbevange kind van toen, worden als kinderen: is er een heerlijker kerstgevoel denkbaar?

Kerstmis 1987

Carnaval

Carnavalsviering in de Martinuskerk op 19 februari 2022 om 11.11 uur.

Al jaren organiseren de Wallepikkers Carnaval in Zaltbommel, dat dan tot “Mispelgat” wordt omgedoopt. De dagelijkse zorgen even aan de kant, geen rangen en standen, aandacht voor elkaar en samen gezellig feest vieren! Met Carnaval wordt een moment van bezinning ingebouwd door op zondagochtend naar de kerk te gaan. Al 20 jaar hebben verschillende pastores steeds met vrijwilligers uit de parochie en enkele leden van de Wallepikkers een prachtige viering voorbereid, die op Carnavalszondag een nagenoeg volle en kleurige kerk oplevert. Niet in de laatste plaats vanwege de muzikale omlijsting door de Mispelkrakers. Die zijn na 20 jaar helaas in 2018 gestopt. Maar een groot aantal muzikanten vond het jaarlijkse optreden in de kerk dermate bijzonder, dat zij zich vóór de corona-periode (in 2019 en 2020) en ook in het komende jaar nog graag hiervoor willen inzetten.

De carnavalsviering is een combinatie van evangelie, bezinning, blaas-muziek en zang. Uit de tekst van het evangelie en het carnavalsmotto wordt telkens weer een dieper liggende boodschap afgeleid, waarmee men niet alleen tijdens het carnaval, maar ook voor die andere 361 dagen van het jaar wat kan doen.

Op zondag 19 februari a.s. staat de viering in het teken van het carnavalsmotto van dit jaar: “Mispelgat zit in oer hart!” Het wordt ongetwijfeld weer een bijzonder feestelijke viering, waarin Pastor Bus ons weer op zijn geheel eigen wijze voor zal gaan. Op deze zondagochtend in de Sint Martinuskerk wordt niet alleen over de woorden uit het evangelie uitleg gegeven, maar zullen ook meerdere linken met het motto worden gelegd.

Aan het einde van de viering krijgen de kerkgangers een tastbaar aandenken uitgereikt, dat zij meteen om kunnen hangen. Tijdens carnaval zijn de echte feestvierders natuurlijk sowieso anders uitgedost, maar dat aandenken draagt men tot en met dinsdagavond maar al te graag mee. Een element dat in de loop van de jaren ook een traditie is geworden is het feit dat Prins Maerten na afloop van de viering aan iemand een onderscheiding uitreikt in de vorm van een medaille. Een vrijwilliger van de kerk wordt hiermee in het zonnetje gezet. In 2020 was het Annie van Beers die deze eer te beurt viel.

Ook wanneer u tot op heden nog niet zo’n carnavalsviering hebt bijgewoond: ook u bent bij deze van harte uitgenodigd!

Let op! De aanvangstijd van de carnavalsviering is aangepast!
De viering begint om 11.11 uur!!!

Alem

St. Odradastraat 7, 5335 LK Alem
(06) 57 34 71 29
alem@katholiekbommelerwaard.nl

NL19 RABO 0131 7018 51
t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Hubertuskerk Alem

H. Hubertuskerk

Secretariaat: Mw. S. van Mook
Meerenstraat 9, Alem
(06) 23 50 27 79

Intenties: Mw. G. van Boxtel-Hooijmans, 't Buske 25, Alem
(0418) 66 20 63

Torensputs 25 jaar op de H. Hubertuskerk

In november is het 25 jaar geleden dat op kerk een nieuwe torenspits geplaatst is. Pastor Frans van den Brom heeft hem ingezegend EM het kruis en de haan er opgezet.

Op de koude, gure ochtend van 27 november 1997 om klokslag half 11 werd de spits op de nieuwe toren van de H. Hubertuskerk geplaatst. Voordat de spits de hoogte in ging wijdde pastor F. van den Brom deze in en werd het kruis op de spits geplaatst. De pastor ging persoonlijk in een bakje mee naar boven om de haan erop te zetten.

Burgemeester W. de Laat complimenteerde de Alemmers, die zich onder leiding van Jan van Boxtel geweldig hebben ingezet om de toren te herbouwen. De totale hoogte, inclusief kruis en haan is ongeveer 40 meter. De klok in de toren is op een later tijdstip via een lift aangebracht.

Na afloop van deze gebeurtenis was er in plaats van pannebier, voor de bouwmedewerkers en de genodigden warme erwtensoep met brood. Slager Sars had de soep verzorgd en Bakker van Mook uit Maren-Kessel het brood.

Overleden in 2021-2022

† 10 december 2021	Nick de Leeuw	24 jaar
† 13 maart 2022	Door ketels-van Boxtel	91 jaar
† 27 maart 2022	Hans van Boxtel	84 jaar
† 22 juli 2022	Jo Steenbekkers-van Rossum	66 jaar

Misintenties

H. Missen kunt U aanvragen bij Ger van Boxtel:
't Buske 25, telefoon 0418- 662063

Als er geen vermelding meer kan worden opgenomen in ons kerkblad, wordt de intentie altijd wel afgelezen in de kerk.

Kinderen van de Sint Odrada school kijken terug op kerstmis 2021

Samen

de dag
waarop iedereen elkaar cadeaus geeft
en samen zijn
het is een gebeurtenis
die je nooit vergeet
samen voor de kerstboom
kerstballen ophangen
en samen
het kerstmaal eten
op de dag van kerst
doe je alles samen

Janne de Cocq van Delwijnen

Gezellig

Kerst is een van de leukste tijden om
met je familie samen te komen.
Het is gezellig.
Lekker voor de openhaard zitten en
kerstliedjes zingen.

Mila van Oers

Familie

Kerst is leuk en gezellig. Je familie
komt meestal bij je. Je gaat gourmet-
ten of uitgebreid eten. En je kletst
lekker met je familie.

Jezus is dan ook jarig. 25 december
vieren we eigenlijk zijn verjaardag.
En niet te vergeten, je zet de kerst-
boom op. Dat is heel leuk! Maar soms
breken er een paar kerstballen. Dat is
wel jammer.

We eten op school. Helaas is dat niet
doorgedaan de laatste twee jaren
door corona. Daarom hoop ik dat we
dit jaar dat wel doen. En ik hoop ook
dat we naar de kerk gaan.

Liesje van Doorn

Kerstviering in Alem

Nachtmis: zaterdag 24 december eucharistieviering om 19.30 uur.

Eerste Kerstdag: 9.30 uur een kerstviering.

Tweede Kerstdag, zondag 26 december, hebben we geen viering.

Ceciliafeest

Op 4 December viert ons Alem-Rossum koor het Ceciliafeest. Het Ceciliafeest wordt altijd in november gevierd maar dat kwam bij ons koor niet goed uit, dus is het 4 december geworden. De vreugde is er niet minder om. Wij hebben maar liefst vier jubilarissen in ons midden. De volgende personen zijn gehuldigd.

Corrie van Thiel	50 jaar lid
Dien Steenbekkers	60 jaar lid
Cor Steenbekkers	60 jaar lid
Jo Steenbekkers	60 jaar lid

Dat zijn nog eens tijden. Geweldig en heel uniek!!!

Ad van Lamoen is ook vele jaren lid geweest maar zijn gezondheid laat het niet meer toe om nog mee te

zingen en dat is jammer. Ook Ad wordt gehuldigd voor vele jaren zang. Bedankt Ad voor jouw inzet!

Wij willen graag de jubilarissen en hun familie van harte feliciteren. Wij zijn ook heel dankbaar dat jullie al zo lang en met veel plezier zingen. Al die jaren hebben jullie je zang laten horen in de kerk, dat is toch bijzonder.

Jubilarissen, blijf zingen zolang het kan, dan kunnen we blijven genieten van jullie stemmen. Blijf gezond het allerbeste voor jullie en natuurlijk ook voor jullie familie.

DANK DANK DANK

Bestuur Alem-Rossem Koor

Waakmand voor mantelzorgers thuis

Stichting Waakmand Bommelerwaard biedt aan mantelzorgers die thuis voor een ongeneeslijk zieke zorgen een mand aan met praktische spullen, zoals wat lekkers, een puzzelboekje, een plaid, een boekje met gedichten etc. De mand is bedoeld om mensen te ondersteunen die in de thuissituatie waken bij een familielid, vriend(in) of andere naaste. Het is een blijk van waardering voor het mooie en goede werk wat zij doen.

Meer informatie kunt U vinden op:
www.waakmand-bommelerwaard.nl

hedel@katholiekbommelerwaard.nl

Secretariaat: idem

NL46 INGB 01 0193 41

t.n.v. Parochie H. Franciscus -
H. Willibrorduskerk Hedel

Intenties:

telefonisch opgeven bij:
Bets de Goeij, (073) 599 3595

Overleden

† Op 4 november 2022 overleed vrij onverwacht Corrie van Boekel - van Kuijk, echtgenote van Nico van Boekel. Zij werd 75 jaar. De afscheidsdienst voor haar was op 11 november in Crematorium Maaslanden te Vlijmen-Nieuwkuijk.

Boven het bericht van haar heengaan stond te lezen:

*Niet een blad
maar een boom is gevallen
geveld door een felle storm.
Nu door liefde en wind gedragen,
is zij op weg gegaan.*

† Op 5 november 2022 overleed te Schaijk Ad Pijnenburg, echtgenoot van Jannie Pijnenburg-Hoeflak. Hij werd geboren te Hedel op 23 oktober 1950. Op 10 november was de afscheidsdienst voor hem bij Uitvaartcentrum Stork te Hedel; daarna werd hij gecremeerd. Moge Ad, na zovele jaren van noeste arbeid en daarna ziekte, nu rusten in de vrede van de Heer.

Rust in vrede

Kerstwens

De redactie van Hedel wenst u een Zalig Kerstmis en een Gezegend 2022!

H. Willibrordus gemeenschap Hedel

“Een kind is ons geboren, een Zoon ons geschonken.”

Als wij praten en nadenken over God gebruiken we meestal grote woorden: de Allerhoogste, de Eeuwige, Schepper en Maker van alles, Almachtige, Heer van hemel en aarde, Grond van ons bestaan. We laten daarmee onze afhankelijkheid van Hem zien; wat zijn wij, mensen, zonder Hem! Klein en nietig, machteloos moeten wij ons voelen in vergelijking met die grote God. Vol eerbied en onderdanig gaan we met Hem om en praten met Hem als Onze Vader en Gever van alle goeds.

Dan wordt het Kerstmis: het onmogelijke gebeurt. Die grote, allerhoogste God openbaart zich aan onze wereld als een klein kind.: God wordt mens! Je zou zeggen dat het eigenlijk iets is wat helemaal niet kan. Maar blijkbaar is bij God niets onmogelijk. Hij heeft ons, mensen, de verzekering gegeven dat Hij ons nooit alleen laat, ons nooit vergeet. ‘Zelfs al zou een moeder haar kind vergeten, Ik vergeet u nooit.’ Om dat te vieren en te gedenken, wordt het elk jaar weer Kerst: God neemt de gestalte van een mens aan en wordt geboren als een klein en nietig mensenkind; eigenlijk telt Hij niet mee. Zijn leven begint in een voerbak, in een stal of een grot. Hij hoort bij de allerminsten.

Maar in dat Kind ontdekken wij toekomst, door Hem worden onze dromen waarheid. Niet voor niets zijn er zoveel wonderbare verhalen opgetekend rond zijn geboorte en zijn eerste levensjaren. Want, zo is ook onze ervaring, bij een pasgeboren kind mag je dromen, mag je nog zoveel verwachtingen koesteren, mag je nog alles van het leven verwachten. In elke nieuwgeborene is nog alles mogelijk, in haar of hem kunnen dromen werkelijkheid worden.

Toentertijd leefden de mensen in het Joodse land, bezet door de Romeinen, in de verwachting van de komende Messias; met Hem zou een nieuwe tijd beginnen. In Jezus van Nazareth werd een stuk van die dromen, die verwachting, waar gemaakt. En toen dat doordrong bij zijn volgelingen werd ook zijn geboorte een wonderbaarlijke gebeurtenis: de hemel ging open en engelen verkondigden het goede nieuws, de herders in het veld verstonden het en gingen op zoek naar dat Kind en heel de wereld moest het weten. Daarvan getuigt de komst van de wereldse vorsers en vorsten die Hem eer en geschenken kwamen brengen. Dat alles hoort bij het onbestaanbare gebeuren dat we met Kerstmis vieren: God wordt mens, de Allerhoogste wordt de kleinste en de minste, “een kind is ons geboren, een Zoon ons geschonken”.

Een uitdaging aan ons allen om daar dezer dagen even bij stil te staan.
Zalig Kerstfeest voor u allen!

*Ben van Bronkhorst
minderbroeder-franciscaan*

Ouderenviering in De Munt

Steeds op de derde donderdag van de maand!
(behalve in mei omdat het dan Hemelvaartsdag is)

Voor de komende tijd zijn de Ouderenvieringen gepland op:

donderdag 15 december	15.00 uur	Voorganger: B.v.Bronkhorst
donderdag 19 januari	15.00 uur	Voorganger: R. Putman
donderdag 16 februari	15.00 uur	Voorganger: B.Bus
donderdag 16 maart	15.00 uur	Voorganger: B.v.Bronkhorst
donderdag 20 april	15.00 uur	Voorganger: R.Putman
donderdag 11 mei*	15.00 uur	Voorganger: B.Bus
donderdag 15 juni	15.00 uur	Voorganger: B.v.Bronkhorst

** omdat 18 mei Hemelvaartsdag is*

Hopelijk vindt u het fijn dat wij als geloofsgemeenschap, ook van ouderen, bij elkaar kunnen blijven komen voor de maandelijkse viering.
Hartelijke groeten en graag tot in januari 2023.

Hebt u iets te vragen over de vieringen of over vervoer, bel gerust:
Bets de Goeij (06-27175309) of pastor Ben van Bronkhorst (06-21403571).

Vieringen rond Kerstmis

Zaterdag 24 december - Avond voor Kerstmis

17.30 uur	Kerkdriel Leyenstein	Eucharistie	Kerstviering
17.30 uur	Ammerzoden	Woord- en Communie	Kerstviering
17.30 uur	Kerkdriel	Eucharistie	Kerstviering
18.00 uur	Zaltbommel	Gebedsviering	Kinderkerst
19.30 uur	Alem	Eucharistie	Nachtmis
20.00 uur	Velddriel	Eucharistie	Nachtmis
22.00 uur	Ammerzoden	Woord- en Communie	Kerstviering
22.00 uur	Kerkdriel	Eucharistie	Nachtmis
22.00 uur	Zaltbommel	Eucharistie	Nachtmis

Zondag 25 december - Eerste Kerstdag

9.30 uur	Alem	Woord- en Communie	Gezinsviering
9.30 uur	Ammerzoden	Eucharistie	
9.30 uur	Velddriel	Eucharistie	
11.00 uur	Kerkdriel	Eucharistie	
11.00 uur	Zaltbommel	Eucharistie	

Maandag 26 december - Tweede Kerstdag

9.30 uur	Ammerzoden	Woord en Communie
9.30 uur	Rossum	Eucharistie
11.00 uur	Kerkdriel	Eucharistie

zaterdag 31 december - Oudjaarsdag

17.30 uur	Leyenstein	Eucharistie
19.00 uur	Velddriel	Eucharistie

zondag 1 januari - Nieuwjaarsdag

11.00 uur	Zaltbommel	Eucharistie	Oliebollenviering
-----------	------------	-------------	-------------------

**Zalig Kerstmis en
een Gezegend 2023**